

I

(Tájékoztatók)

SZÁMVEVŐSZÉK

8/2005. sz. VÉLEMÉNY

az Európai Parlament és a Tanács rendeleti javaslatáról a Közösség pénzügyi érdekeinek csalással és bármely más tiltott tevékenységgel szembeni védelmére vonatkozó kölcsönös közigazgatási segítségnyújtásról

(az EK-Szerződés 280. cikkének (4) bekezdése alapján)

(2005/C 313/01)

TARTALOMJEGYZÉK

	Bekezdés	Oldal
I. Bevezetés	1–7	2
II. Általános észrevételek	8–11	2
III. Közigazgatási együttműködés a hagyományos saját források és kiadások területén	12–19	3
IV. Közigazgatási együttműködés a hozzáadottérték-adó területén	20–28	4
V. Közigazgatási együttműködés a pénzmosás elleni küzdelem területén	29–32	4
VI. Következtetések és ajánlások	33–39	5

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK SZÁMVEVŐSZÉKE,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 280. cikkére,

tekintettel a Tanácsnak a Számvevőszékhez benyújtott, a Közösség pénzügyi érdekeinek csalással és bármely más tiltott tevékenységgel szembeni védelmére vonatkozó kölcsönös közigazgatási segítségnyújtásról szóló bizottsági javaslattal ⁽¹⁾ kapcsolatos, 2004. október 12-i keltezésű véleménykérésére,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT:

I. BEVEZETÉS

1. A Szerződés 280. cikke alapján a tagállamoknak össze kell hangolniuk a Közösség pénzügyi érdekeinek csalással szembeni védelme céljából tett intézkedéseiket. Ennek érdekében a Bizottsággal együtt szoros és rendszeres együttműködést kell szervezniük az illetékes hatóságok között. Ez a közigazgatási együttműködés a rendellenességekről szóló értesítésekből, közigazgatási vizsgálatokból, helyszíni ellenőrzésekből és vizsgálatokból, információcseréből, a tévesen szerzett előnyök visszavonásából és közigazgatási szankciókból áll.

2. A Szerződés 280. cikke és más rendelkezései alapján léteznek minden területen kötelezően alkalmazandó közös jogi szabályok. A Közösség csalás elleni jogszabályainak többsége ugyanakkor az érintett közösségi politikákat szabályozó számtalan különböző részletes rendelkezésből áll.

3. A vizsgált jogalkotási javaslat megerősítené a Bizottság koordinátori szerepét a Közösség pénzügyi érdekeinek csalással és bármely más tiltott tevékenységgel szembeni védelmére szolgáló tagállami intézkedések területén. A Bizottság által benyújtott magyarázó feljegyzés szerint a közigazgatási együttműködésre vonatkozó jelenlegi jogi keretrendszer hiányos, mert nem juttat aktív szerepet a Bizottságnak a tagállamok tevékenységeinek támogatása és összehangolása során. Ez a helyzet különösen a transznacionális HÉA-kijátszás és az EK-csaláshoz kapcsolódó pénzmosás esetében áll fenn.

4. A rendeleti javaslat átfogó együttműködési rendszer felállítását szorgalmazza mind a tagállamok közigazgatási hatóságai, mind ezen hatóságok és a Bizottság (melynek nevében az Európai Csalás Elleni Hivatal, az OLAF ⁽²⁾ jár el) között, hogy információt gyűjtsenek és cseréljenek olyan szabálytalan ügyletekről, amelyek „közösségi szinten kiemelt jelentőséggel rendelkeznek”.

⁽¹⁾ COM(2004) 509 végleges, 2004. július 20.

⁽²⁾ Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) létrehozásáról szóló, 1999. április 28-i 1999/352/EK, ESZAK, Euratom bizottsági határozat (HL L 136., 1999.5.31., 20. o.) 2. cikke alapján a Hivatal feladata, hogy biztosítsa a Bizottság támogatását a tagállamokkal való együttműködésben a csalások elleni küzdelem során és a Bizottság minden egyéb, a csalás elleni küzdelemhez kapcsolódó operatív tevékenységének ellátásakor.

5. A „közösségi szinten kiemelt jelentőségű ügy” besorolása két kritériumtól függ:

a) A szabálytalan ügyletnek egynél több tagállamra kell kiterjednie, illetve egynél több tagállamban kötött ügyletekhez kell kapcsolódnia

és

b) a szabálytalan ügylet hozzávetőlegesen 100 000 EUR vagy azt meghaladó kárt okoz a Közösségnek, vagy a HÉA esetében 500 000 EUR összegnél nagyobb adóvesztést okoz az érintett tagállamnak.

6. A javasolt rendelet a közösségi bevételek és kiadások minden területére vonatkozna, kivéve ha más közösségi jogszabályok szorosabb együttműködést vagy az információkhoz való szélesebb körű bizottsági hozzáférést írnak elő.

7. A Számvevőszék a kapcsolódó ellenőrzéseinek fényében megvizsgálta a bizottsági javaslatot, szintén figyelembe véve az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közösen megállapított rendelkezéseit a jobb jogalkotásról és iránymutatásait a közösségi jogszabályok szövegezésének minőségéről ⁽³⁾.

II. ÁLTALÁNOS ÉSZREVÉTELEK

8. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság a közösségi jogszabályok felülvizsgálatában, tömörítésében és jelentős egyszerűsítésében állapodtak meg ⁽⁴⁾. A célkitűzés ellenére a bizottsági javaslat nem tesz erőfeszítéseket a fennálló szabályozás egyszerűsítésére vagy módosítására. A jelenleg hatályban lévő horizontális és ágazati csalás elleni jogszabályokat egy új rendelet egyszítené ki.

9. A Bizottság elkötelezte magát ⁽⁵⁾, hogy javaslataiban kellő figyelmet szentel a különösen az Unióra és a tagállamokra kiható pénzügyi vagy közigazgatási következményeknek. Az új rendeletre vonatkozó javaslatában viszont nem szerepel tájékoztatás a tagállamokra kiható pénzügyi vagy közigazgatási következményekről.

⁽³⁾ 2003. december 16-i intézményközi megállapodás a jobb jogalkotásról (HL C 321., 2003.12.31., 1. o.) és 1998. december 22-i intézményközi megállapodás a közösségi jogszabályok szövegezésének minőségére vonatkozó közös iránymutatásokról (HL C 73., 1999.3.17., 1. o.).

⁽⁴⁾ Lásd a 2003. december 16-i intézményközi megállapodás 35. cikkét.

⁽⁵⁾ Lásd a 2003. december 16-i intézményközi megállapodás 27. cikkét.

10. A javaslat szélesebb körű meghatározását adja „a Közösség pénzügyi érdekeit sértő szabálytalanságok” fogalmának, melynek hatókörét a következőkre is kiterjesztették:

a) A hozzáadottértékadó- (HÉA-) jogszabályokkal kapcsolatos visszaélések

és

b) a pénzmosás.

Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ a szabálytalanságok általános fogalom meghatározása nem fedi le ezeket a területeket. A „szabálytalanságok” párhuzamos, de eltérő meghatározása a csalás elleni jogszabályokban zavart és jobbizonytalanságot okozhat.

11. A bizonytalanságot tovább fokozza, hogy a jelenlegi közösségi jogszabályok nem határozzák meg „a Közösségek pénzügyi érdekeinek védelmét” ⁽²⁾. A Bizottság által javasolt új rendelet sem tartalmazza a fogalom meghatározását.

III. KÖZIGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS A HAGYOMÁNYOS SAJÁT FORRÁSOK ÉS KIADÁSOK TERÜLETÉN

12. Az Európai Csalás Elleni Hivatal irányításáról szóló ⁽³⁾ legutóbbi számvevőszéki ellenőrzés megerősítette, hogy eredményesebb tagállami együttműködésre van szükség mind a közvetlen, mind pedig a tagállamokkal megosztott irányítású területeken. A jelenlegi együttműködés problémái nagyrészt a működési hatékonyságban tapasztalható hiányosságokhoz kapcsolódnak mind tagállami, mind bizottsági szinten.

13. A kölcsönös segítségnyújtás sajátos esetében, a vám- és mezőgazdasági ágazatban ⁽⁴⁾ megállapították, hogy nem került sor rendszeres nyomon követésre, és az OLAF nem alkotott szabályokat a tagállamoktól kért kölcsönös segítségnyújtás eljárásainak keretében megvalósuló előrelépések folyamatos és következetes nyomon követésére, valamint nem rögzítették világosan, hogy a megtett intézkedések milyen eredményekkel jártak ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ HL L 312., 1995.12. 23., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Bíróság egyik ítéletében találhatók iránymutatások. A Bíróság a C-11/00 sz. ügyben megállapította, hogy: „az EK Szerződés 280. cikkében a »Közösség pénzügyi érdekei« kifejezés nem korlátozódik az Európai Közösség szigorúan értelmezett költségvetésére”. (2003, EBHT I-7147, 95. bekezdés).

⁽³⁾ Lásd az 1/2005. sz. különjelentés (HL C 202., 2005.8.18., 1. o.) összefoglalójának VI. bekezdését.

⁽⁴⁾ A tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről szóló, 1997. március 13-i 515/97EK tanácsi rendelet (HL L 82., 1997.3.22., 1. o.) alapján.

⁽⁵⁾ Lásd az 1/2005. sz. különjelentés 32. bekezdését.

14. A közös agrárpolitika keretében szabálytalanul kifizetett összegek visszatérítéséről szóló 3/2004. sz. különjelentésben ⁽⁶⁾ a Számvevőszék megállapította, hogy a tagállamok által bejelentett szabálytalanságokat tartalmazó kapcsolódó bizottsági adatbázis ⁽⁷⁾ nem tekinthető megbízhatónak, teljesnek, illetve pontosnak.

15. A strukturális politikák esetében a vonatkozó rendelet ⁽⁸⁾ alkalmazásának ellenőrzésekor 2001-ben a Számvevőszék hiányosságokat állapított meg ⁽⁹⁾ minden szinten, melyek következtében a szabálytalanságokról jelentett adatok hiányosak, megbízhatatlanok, félrevezetőek és elavultak.

16. Ezek a hiányosságok többek között annak tudható be, hogy nehézségekbe ütközött a jelentésköteles szabálytalanságok egységes meghatározása valamennyi tagállamra vonatkozóan. A Számvevőszék azt is megállapította, hogy az adatok gyakran csak hosszas késést követően váltak hozzáférhetővé, és a Bizottság nem követte őket kellően nyomon.

17. A javaslat által bevezetett új eljárások többletmunkát jelentenek a tagállamok közigazgatási szerveinek és a Bizottságnak is, míg a más közösségi jogszabályok által előírt jelentéstételi kötelezettségeket nem szüntették meg és nem egyszerűsítették. A gyakorlatban ezért nehéz lenne összpontosítani az erőfeszítéseket és forrásokat, és ezáltal megóvni a bizottsági szolgálatokat attól, hogy elárasszák őket csekély jelentőségű ügyekhez kapcsolódó adatokkal és kérvényekkel, pedig éppen ez a Bizottság eredetileg kinyilvánított szándéka ⁽¹⁰⁾.

18. Ezenfelül az újonnan javasolt szabályok és a már fennálló ágazatspecifikus szabályozás párhuzamos létezése növelné az értelmezési nehézségek, valamint a tagállamok közti összehangolt alkalmazás nehézségeinek kockázatát. A feltételrendszert, a határidőket és a jelentéstételi küszöbököt illetően következetlenségek adódnának ⁽¹¹⁾.

⁽⁶⁾ Lásd a 3/2004. sz. különjelentés (HL C 269., 2004.11.4., 1. o.) 16–32. bekezdését.

⁽⁷⁾ A közös agrárpolitika finanszírozása keretében történt szabálytalanságokról és tévesen kifizetett összegek behajtásáról, továbbá egy információs rendszer e téren történő létrehozásáról, valamint a 283/72/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 1991. március 4-i 595/91/EGK tanácsi rendelet (HL L 67., 1991.3.14., 11. o.) alapján.

⁽⁸⁾ A strukturális politikák finanszírozása keretében történt szabálytalanságokról és tévesen kifizetett összegek behajtásáról, valamint egy információs rendszer e téren történő létrehozásáról szóló, 1994. július 11-i 1681/94/EK bizottsági rendelet (HL L 178., 1994.7.12., 43. o.).

⁽⁹⁾ Lásd a strukturális alapok pénzügyi ellenőrzéséről szóló, 10/2001. sz. különjelentés (HL C 314., 2001.11.8., 26. o.), 107–126. bekezdését.

⁽¹⁰⁾ Lásd a bizottsági javaslatához kapcsolódó magyarázó feljegyzés 6. oldalát.

⁽¹¹⁾ A javasolt rendelet szerint például a tagállamoknak minden előzetes kérvény nélkül adatokat kell szolgáltatniuk a más tagállamokra kiható szabálytalanságokról, valamint az olyan szabálytalanságokról, amelyek esetében a Közösség gazdasági érdekei 100 000 EUR vagy annál több eurónyi kárt szenvednek. Ennek megfelelően egyértelmű, hogy az adatokat akkor kell szolgáltatni, mielőtt az ügy pénzügyi kihatása megállapítható. Az 1681/94/EK bizottsági rendelet alapján minden tagállamnak haladéktalanul értesíteni kell a Bizottságot – a szóban forgó összegekre tekintet nélkül – minden szabálytalanságról, ha fennáll a veszélye, hogy annak nagyon rövid időn belül a tagállam területén kívül is hatásai lehetnek.

19. Tovább bonyolítja a helyzetet az újonnan javasolt jelentéstételi kötelezettségek hatálya, mivel azokra az esetekre is kiterjed, amikor még nem történt szabálytalanság, de a rendelkezésre álló adatok alapján történhetne ⁽¹⁾. Kétséges, hogy egy ilyen következmény megvalósítható-e.

IV. KÖZIGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS A HOZZÁADOTTÉRTÉK-ADÓ TERÜLETÉN

20. A Számvevőszék a 2001. évre vonatkozó éves jelentésében ⁽²⁾ felhívta a figyelmet a „körhintacsálás” szaporodó problémáira és annak szükségességére, hogy a HÉA-bevételek megóvása érdekében fokozott közigazgatási együttműködéssel közelítsék meg a problémát ⁽³⁾.

21. 2004. január 1-jén hatályba lépett a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 1798/2003/EK ⁽⁴⁾ tanácsi rendelet, melynek célja a tagállamok adóhatóságai közötti együttműködés erősítése a HÉA-kijátszás leküzdésére. Az 1798/2003/EK rendelet végül létrehozott egy egységes jogi eszközt. Hatálybalépése előtt a két külön HÉA-együttműködési jogi eszköz párhuzamos létezése gátolta az adóhatóságok közötti hatékony együttműködést.

22. A Bizottság szerint azok a tagállamok, amelyek már végrehajtották a „körhintacsálást” megfékező különleges kimutatói és ellenőrzési intézkedéseket, sikerrel jártak ⁽⁵⁾.

23. A Számvevőszék megállapítja, hogy az újonnan javasolt rendelet rendelkezései nagy részben hasonlóak, sőt azonosak az 1798/2003/EK rendelet rendelkezéseivel, különösen ami az információcserét és a közigazgatási vizsgálatok szabályait illeti ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Lásd a javaslat 5. cikkének (3) bekezdését.

⁽²⁾ Lásd a 2001. évi éves jelentés (HL C 295., 2002.11.28., 1. o.) 1.45–1.55. bekezdését.

⁽³⁾ A HÉA esetében a csalás közvetett hatással bír a Közösségek saját forrásaira. A Közösségek kiadási kötelezettségeinek teljesítési képessége nem függ a HÉA beszedésének hatékonysági fokától, illetve a csalások megakadályozásától. A bruttó nemzeti jövedelemből származó saját forrásoknak (GNI) kell lefedniük a más források által le nem fedett összes kiadás egyenlegét. A HÉA-kijátszás következményeit így nem csak az a tagállam viseli, ahol a csalás történt, hanem a megnövekedett GNI-alapú saját források bekérése folytán valamennyi tagállam.

⁽⁴⁾ A hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködésről, valamint a 218/92/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. október 7-i 1798/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 264., 2003.10.15., 1. o.).

⁽⁵⁾ Lásd a Bizottság jelentését a közigazgatási együttműködési rendszerrel a HÉA-kijátszás elleni küzdelem területén, COM(2004) 260 végleges, 2004.4.16., 18. o.

⁽⁶⁾ A Bizottság a magyarázó feljegyzésben kifejezetten megemlíti, hogy az 1798/2003/EK rendelet által kialakított normákat alkalmazta.

24. A javaslat azonban megváltoztatja a Bizottság (beleértve az OLAF-ot is) szerepét. Az 1798/2003/EK rendelet alapján a Bizottság legfőbb feladata, hogy megvizsgálja és értékeli a tagállamokkal a közigazgatási együttműködésre vonatkozó intézkedések működését és hatékonyságuk lehetséges fejlesztését.

25. Az új javaslat alapján az OLAF-ot módszeresen bevonják a konkrét csalás elleni műveletek összehangolásába, sőt, központi szerepet is játszhatna ezekben a műveletekben a kapcsolódó adatok központosításával és elemzésével, valamint annak lehetőségével, hogy a tagállamokat különleges megfigyelés szervezésére vagy közigazgatási vizsgálatok elvégzésére kéri fel.

26. A Számvevőszék felhívja a figyelmet az 1/2005. sz. különjelentésben ⁽⁷⁾ tett javaslatára, miszerint az OLAF tevékenységét a vizsgálati feladatkörére kellene összpontosítani. A javasolt rendelet az OLAF-ot ruházza fel a határokon átnyúló HÉA-kijátszás tagállami leküzdésének összehangolási szerepkörével, ami csökkentheti az OLAF-nak az elsődleges feladatköre eredményes elvégzésére jutó kapacitását.

27. Gyakorlati nehézségeket okozhat továbbá, hogy az új javaslat az 1798/2003/EK rendelettel ellentétben nem ír elő közvetlen kapcsolattartást és együttműködést az adóellenőrökkel vagy a csalás elleni egységek alkalmazottaival. Annyit javasol csak, hogy az adatokat meg kell osztani az érintett központi összekötő hivatalokkal és más adóellenőrzési hatóságokkal. Ez azzal a kockázattal jár, hogy csökken az összehangolási feladatok gyorsasága és rugalmassága.

28. A 17–19. bekezdésekben tett megjegyzések a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködésre is vonatkoznak.

V. KÖZIGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS A PÉNZMOSÁS ELLENI KÜZDELEM TERÜLETÉN

29. A 2000/642/IB ⁽⁸⁾ tanácsi határozat alapján a tagállamok „pénzügyi hírszerző egységeket” (FIU) hoztak létre. Ezek a FIU-k látják el az adatok gyűjtésének és elemzésének feladatát, azzal a céllal, hogy a pénzmosság leküzdése érdekében kimutassák a gyanús pénzügyi ügyletek és a mögöttes büntetendő cselekmények közötti kapcsolatokat.

30. A Bizottság azt javasolja, hogy a FIU-kat sorolják azon illetékes hatóságok közé, amelyeknek a Közösségek pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó kölcsönös közigazgatási segítségnyújtásról szóló rendelet hatálya alatt együtt kell működniük. A Bizottság így jogsegélyt kérhetne a FIU-któl, és kérhetné, hogy továbbítsák a szabálytalanságok felderítéséhez és megelőzéséhez szükséges vonatkozó adatokat.

⁽⁷⁾ Lásd a XI. és 94. bekezdéseket.

⁽⁸⁾ A tagállamok pénzügyi hírszerző egységeinek az információcserére terén folytatott együttműködésére vonatkozó rendelkezésekről szóló, 2000. október 17-i 2000/642/IB tanácsi határozat (HL L 271., 2000.10.24., 4. o.).

31. A Számvevőszék felhívja a figyelmet, hogy a 2000/642/IB tanácsi határozat jelenlegi szövegezése nem juttat a Bizottságnak szerepet a FIU-kkal kapcsolatban. Egyes rendelkezései ⁽¹⁾ inkább úgy értelmezhetőek, hogy kizárják a Bizottságot a FIU-kon keresztül gyűjtött, illetve közölt adatokhoz való hozzáférésből. A közösségi jogszabályok szövegezésének minőségéről szóló iránymutatások ⁽²⁾ 19. cikke alapján tanácsos lenne tisztázni ezt a helyzetet.

32. A 17–19. bekezdésekben tett megjegyzések vonatkoznak a pénzügyi leküzdése területén történő közgazdasági együttműködésre is.

VI. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

33. A Számvevőszék egyetért azon bizottsági elemzéssel, miszerint eredményesebb együttműködésre van szükség a tagországok, valamint a Bizottság és a tagországok között a Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és bármely más tiltott tevékenységgel szembeni védelme érdekében.

34. A csalás és más szabálytalanságok elleni küzdelem jelenlegi jogi keretrendszere bonyolult és – amint azt a számvevőszéki ellenőrzések is kimutatták – nehezen végrehajtható. A javasolt új rendelet további bonyodalmakat okoz, különösen a fogalom meghatározások és a jelentéstételi kritériumok területén.

35. Az újabb jogi eszköz bevezetéséről szóló javaslat ezenfelül ellenkezik az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság ⁽³⁾ közös célkitűzésével, miszerint a közösségi jogszabályokat felülvizsgálják, tömörítik és jelentősen egyszerűsítik.

36. A Számvevőszék azt tanácsolja, hogy a Bizottság próbálja meg a Közösség csalás elleni jogszabályainak egyszerűsítését és egységes szerkezetbe foglalását kezdeményezni, figyelmet fordítva a párhuzamos és egymásnak ellentmondó szabályozás elkerülésére. Egy vizsgálat keretében orvosolni lehetne a Bizottság és a tagállamok együttműködésében tapasztalható hiányosságokat.

37. A Számvevőszék emlékeztet korábbi ajánlására, amelyben javasolta, hogy az OLAF tevékenységét a vizsgálati feladatkörre összpontosítsák. Az OLAF hatáskörének bővítése a tagállamok csalás elleni intézkedéseinek összehangolása terén ellentétes lehet ezzel a célkitűzéssel.

38. A „Közösségek pénzügyi érdekei” fogalmat, ami központi eleme a csalás elleni jogszabályoknak, pontosan meg kellene határozni. A „szabálytalanságok” fogalmának egységes meghatározását kellene használni a csalás elleni jogszabályok mindegyikében.

39. Ami a hozzáadottérték-adó területén való együttműködést illeti, a Számvevőszék megismétli korábbi ajánlását ⁽⁴⁾, miszerint a HÉA-kijátszás elleni küzdelem területén a Bizottság összpontosítson a nemzeti rendszerek rendellenességeinek azonosítására és indítványozzon megfelelő jogorvoslatot az érintett tagállamoknak.

Ezt a jelentést a Számvevőszék 2005. október 27-i ülésén, Luxembourgban fogadta el.

a Számvevőszék részéről

Hubert WEBER

elnök

⁽¹⁾ Lásd például az 5. cikk (4) bekezdését, amely szerint a FIU-knak minden szükséges intézkedést meg kell tenniük – beleértve a biztonsági intézkedéseket is – annak biztosítása érdekében, hogy a határozatnak megfelelően továbbított adatokhoz más hatóságok, ügynökségek vagy szervezeti egységek ne férhessenek hozzá.

⁽²⁾ 1998. december 22-i intézményközi megállapodás a közösségi jogszabályok szövegezésének minőségére vonatkozó közös iránymutatásokról.

⁽³⁾ 2003. december 16-i intézményközi megállapodás a jobb jogalkotásról.

⁽⁴⁾ Lásd a Közösségen belüli kereskedelemben a HÉA területén az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről szóló 9/98. sz. különjelentés 4.1–4.8. bekezdéseit a Bizottság válaszaival együtt (HL C 356., 1998.11.20., 1. o.).